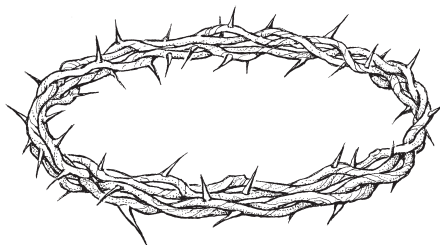
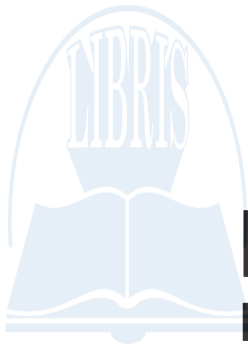

BILL O'REILLY
MARTIN DUGARD

ASASINATUL LUI IISUS

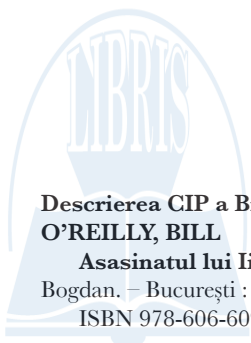
BILL O'REILLY
MARTIN DUGARD

ASASINATUL LUI IISUS

O ISTORIE

Traducere din limba engleză
BOGDAN NICOLAE MARCHIDANU

RAO CLASS

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
O'REILLY, BILL

Asasinatul lui Iisus / Bill O'Reilly și Martin Dugard; trad.: Marchidanu Nicolae
Bogdan. – București : Editura RAO, 2014
ISBN 978-606-609-721-5

I. Dugard, Martin

II. Marchidanu, Bogdan (trad.)

821.111-31=135.1

Editura RAO
Str. Bârgăului, nr. 9-11,
sector 1, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

BILL O'REILLY & MARTIN DUGARD

Killing Jesus

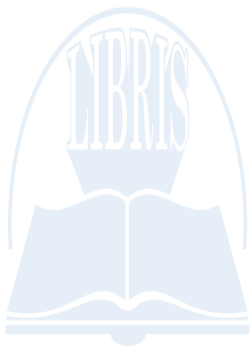
Copyright © 2014

Toate drepturile rezervate

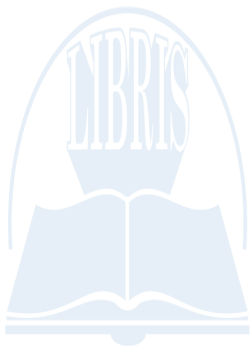
© Editura RAO, 2014

2014

ISBN 978-606-609-721-5

*Această carte este dedicată celor care își iubesc semenii
la fel cum se iubesc pe ei înșiși*

NOTĂ CĂTRE CITITORI

La început...

A spune că Iisus din Nazaret a fost cel mai influent om care a trăit vreodată reprezintă aproape o banalitate. La aproape două mii de ani după ce a fost executat cu brutalitate de soldații romani, peste 2,2 miliarde de ființe umane încearcă să-i urmeze învățăturile și cred că El este Dumnezeu. Această cifră include și 77% din populația Statelor Unite ale Americii, conform unui sondaj Gallup. Învățăturile lui Iisus au modelat întreaga lume și continuă să o facă.

S-au scris multe lucruri despre Iisus, fiul unui tâmplar umil. Se cunosc însă puține lucruri despre el. Evident că dispunem de Evangheliile după Matei, Marcu, Luca și Ioan, dar ele par uneori contradictorii și au fost scrise mai degrabă dintr-un unghi de abordare spiritual, și nu ca o cronică istorică a vieții lui Iisus. Cine a fost, de fapt, Iisus și ce s-a întâmplat mai exact cu el rămân niște subiecte emoționale care duc adesea la certuri aprinse.

Scriind această carte bazată pe fapte istorice, eu și Martin Dugard nu intenționăm defel să afirmăm că știm totul despre Iisus. Însă cunoaștem multe și vă vom istorisi lucruri pe care e posibil să nu le fi auzit până acum. Cercetările efectuate de noi au descoperit o poveste fascinantă și frustrantă în același timp. În viața lui Iisus există perioade mari de timp din care ne lipsesc informațiile și, uneori, nu putem decât să deducem ce s-a întâmplat cu el ajutându-ne de cele mai bune dovezi disponibile. Ne-am bazat pe lucrări clasice cât de des am putut. Sursele noastre principale de informații sunt enumerate pe ultimele pagini ale acestei cărți. La fel cum am procedat cu lucrările noastre anterioare, *Asasinatul lui Lincoln* și *Asasinatul lui Kennedy*, vă vom avertiza când nu știm ce s-a întâmplat în realitate sau când credem că dovezile citate de noi nu sunt foarte solide.

BILL O'REILLY & MARTIN DUGARD

Romanii aveau obiceiul de a păstra însemnări remarcabile despre evenimentele istorice de-atunci. De asemenea, câțiva istorici evrei din Palestina au consemnat evenimentele acelor vremuri. Problema este că Iisus a intrat în atenția instituțiilor oficiale ale epocii abia în ultimele luni ale scurtei sale vieți. Până atunci, el nu a fost decât un alt evreu care se străduia să supraviețuiască într-o societate aspră. Doar prietenii lui Iisus acordau o mare atenție faptelor sale.

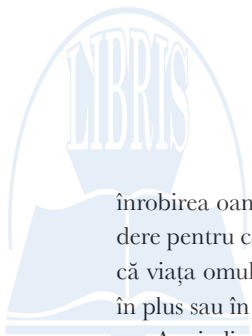
Însă acești prieteni au transmis verbal mare parte din evenimentele vieții lui Iisus și astfel au putut fi scrise Evangheliile. Cartea de față nu este însă una religioasă. Noi nu îl abordăm pe Iisus ca pe Mesia, ci doar ca pe un om care a galvanizat o regiune îndepărtată a Imperiului Roman și și-a făcut dușmani foarte puternici în vreme ce predica o filosofie a păcii și a iubirii. De fapt, ura față de Iisus și evenimentele petrecute ulterior din pricina acestuia s-ar putea ca, pe alocuri, să-l copleșească pe cititor. Este o poveste una marcată de violență, centrată atât în Iudeea, cât și în Roma însăși, acolo unde împărații erau, de asemenea, considerați zei de către urmașii lor fideli.

Atât eu, cât și Martin Dugard suntem romano-catolici educați în școli religioase. Numai că amândoi suntem și investigatori ai istoriei, interesați, în primul rând, să spunem adevărul despre oameni importanți, și nu să convertim pe cineva la o cauză spirituală. Am adoptat o asemenea poziție față de Abraham Lincoln și John F. Kennedy, așa că în paginile care urmează vom proceda la fel cu Iisus din Nazaret. Apropo, atât Lincoln, cât și Kennedy credeau că Iisus era Dumnezeu.

Ca să ne dăm seama ce a reușit Iisus și cum a plătit pentru asta cu viața, trebuie să înțelegem ce se petrecea în jurul lui. Iisus a trăit într-o epocă în care Roma domina lumea occidentală și nu admitea să i se opună nimeni. Viața unui om nu valora aproape nimic. Oamenii nu puteau spera să trăiască mai mult de patruzeci de ani și chiar mai puțin dacă ajungeau să supere puterea romană. Jurnalistul Vermont Royster a făcut în anul 1949 – poate cu unele exagerări – o excelentă descriere a epocii:

Știm că exista opresiune – pentru cei care nu erau prieteni cu Tiberius Cezar... la ce era bun un om dacă nu să-l slujească pe Cezar?

Știm că oamenii care îndrăzneau să gândească altfel, care auzeau voci ciudate sau citeau manuscrise bizare erau persecutați. Avem știință de

ASASINATUL LUI IISUS

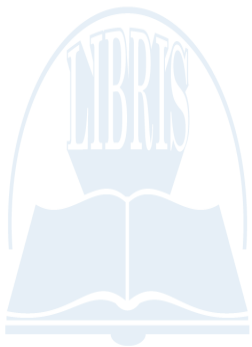
înrobirea oamenilor ale căror triburi nu proveneau de la Roma, neîncredere pentru cei care nu aveau chipul familiar. Și, mai presus de toate, știm că viața omului era disprețuită. Pentru cei puternici ce mai conta un om în plus sau în minus într-o lume suprapopulată?

Apoi, dintr-odată, s-a ivit o lumină în lume și un om din Galileea care spunea: Dați Cezarului ce e al Cezarului și lui Dumnezeu ce e al lui Dumnezeu. Iar vocea din Galileea, care îl sfida pe Cezar, oferea un nou regat unde fiecare om putea umbla cu fruntea sus, fără să se închine la altcineva decât la propriul Dumnezeu... Așa a apărut lumina în lume și cei care trăiau în întuneric s-au temut și au încercat să coboare o cortină ca omul de rând să continue să creadă în mântuirea oferită de conducători.

Dar, după o vreme, s-a răspândit în diverse locuri ideea că acel adevăr îl elibera pe om, deși oamenii întunericului s-au simțit ofențați și au încercat să stingă lumina.

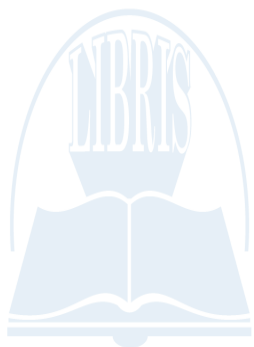
Iar acei oameni au reușit (cel puțin pe termen scurt). Iisus a fost executat. Însă povestea incredibilă de dincolo de lupta mortală dintre bine și rău nu a fost rostită pe deplin. Până acum. Cel puțin, acesta e scopul acestei cărți. Vă mulțumim că o citiți.

Bill O'Reilly
Long Island, New York

CARTEA I

Lumea lui Iisus

CAPITOLUL UNU

Betleem, Iudeea

Martie, anul 5 î.Hr.

Dimineața

Pruncul care urma să trăiască 36 de ani este vânat.

Soldați înarmați până în dinți și veniți din orașul-capitală Ierusalim mășăluiesc înspre această mică așezare, hotărâți să-l descopere și să-l ucidă pe băiatul abia născut. Trupele sunt un amestec de mercenari străini aduși din Grecia, Galia și Siria. Numele copilului, pe care ei nu-l cunosc, este Iisus, și singura lui crimă este aceea că unii văd în el pe viitorul rege al poporului evreu. Actualul monarh, Irod, un despot muribund, pe jumătate evreu, pe jumătate arab, este atât de hotărât să se asigure de moartea bebelușului, încât armata trimisă de el a primit ordin să ucidă toți copiii de sex masculin mai mici de doi ani din Betleem.¹ Niciunul dintre soldați nu știe cum arată mama și tatăl copilului, nici locul unde trăiesc, de unde și nevoia de a ucide fiecare

¹ De fapt au existat două așezări cu numele Betleem, fiecare poate pretinde că este adevăratul loc al nașterii lui Iisus. Orașul de naștere al regelui David se găsește la doar câteva mile de Ierusalim. Cercetările arheologice au demonstrat că așezarea era foarte mică, fie relativ nelocuită la momentul nașterii lui Iisus. A doua localitate e în Galileea, la șapte kilometri distanță de Nazaret. Cei care susțin că Betleemul s-ar afla acolo cred că nașterea la termen ar fi pus-o pe Maria în imposibilitatea de a se deplasa peste 160 km până la cel de-al doilea loc. Susținătorii așezării tradiționale arată înspre profeția biblică conform căreia Iisus avea să se nască în Orașul lui David, care este acel Betleem situat în apropiere de Ierusalim. Faptul că Maria și Iosif l-au adus pe Iisus la Templul din Ierusalim la opt zile după naștere, apoi din nou la patruzeci de zile pare să încline balanța în favoarea așezării tradiționale.

IERUSALIM ȘI ZONA ÎNCONJURĂTOARE

CCA. 4 Î.H.R.

Scală (kilometri)

Către Iafa
și Mare
Internum

Către Ierihon

Ierusalim

MUNTELE
GIHON

VALEA CHEDRONULUI
MUNTELE MĂȘTINILOR

Betfaghe

Betania

VALEA HINOM

CÂMPIA REFAIM

I U D E E A

Pârâul Chedronului

IERUSALIM

către
Iafa

FORTAREAȚA
ANTONIA

Bazinul
lui Israel

GRĂDINA
GHETSIMANI

GOLGOTA

TEMPLUL

PALATUL
LUI IROD

PALATUL
HASMONEAN

VALEA HINOM

Muntele
Măștinilor

Betelem

Către Hebron

Orașul
de Sus

Scăldătoarea
Siloamului

Către
Betania

VALEA CHEDRONULUI

Către
Betelem

Scală (metri)

ASASINATUL LUI IISUS

băiat de vârstă fragedă din mica așezare și din împrejurimile ei. Doar o asemenea măsură va garanta exterminarea potențialului viitor rege.

E primăvară în Iudeea, vârful sezonului mieilor. Drumul de pământ vălurit duce armata pe lângă pâlcuri dese de măslini și ciobani care au grijă de turmele lor. Soldații poartă sandale, iar picioarele lor sunt goale în sus. Sunt îmbrăcați cu *pteruges* asemănătoare unor fuste, care să le acopere zonele intime. Tinerii asudă din greu sub platoșele de pe piepturi și sub coifurile țuguiate din bronz care le acoperă creștetul și lateralele fețelor.

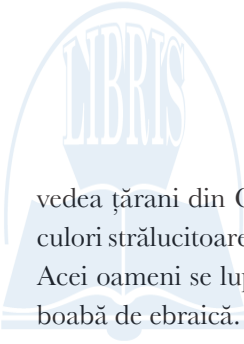
Soldaților le sunt prea bine cunoscute cruzimea lui Irod și înclinația lui de a ucide pe oricine încearcă să-i amenințe tronul. Nu există însă niciun fel de dezbateri morală în sufletele lor despre justetea sau injustetea ordinului de a măcelări pruncii.¹ După cum oamenii n-au nicio îndoială că sunt în stare să smulgă un bebeluș din brațele mamei și să-l execute. Când va fi sosit momentul, nu vor face altceva decât să îndeplinească ordinele și să-și ducă treaba la bun sfârșit – altfel riscă să fie uciși pe loc pentru insubordonare.

Soldații intenționează să spintece pruncii cu săbiile lor. Cu toții sunt înarmați cu versiunea iudaică a săbiilor ascuțite *pugio* și *gladius* preferate de legiunile romane, iar oamenii își poartă armele la brâu, prinse de centură. Metodele lor de ucidere nu se vor limita însă la pumnal sau sabie. Dacă doresc, soldații lui Irod le pot zdrobi capetele de pietre, pot arunca pruncii de pe creasta muntelui sau îi pot strangula cu mâinile goale.

Cauza morții nu e importantă. Cel mai mult contează un fapt simplu: rege sau nu al evreilor, copilul trebuie să moară.

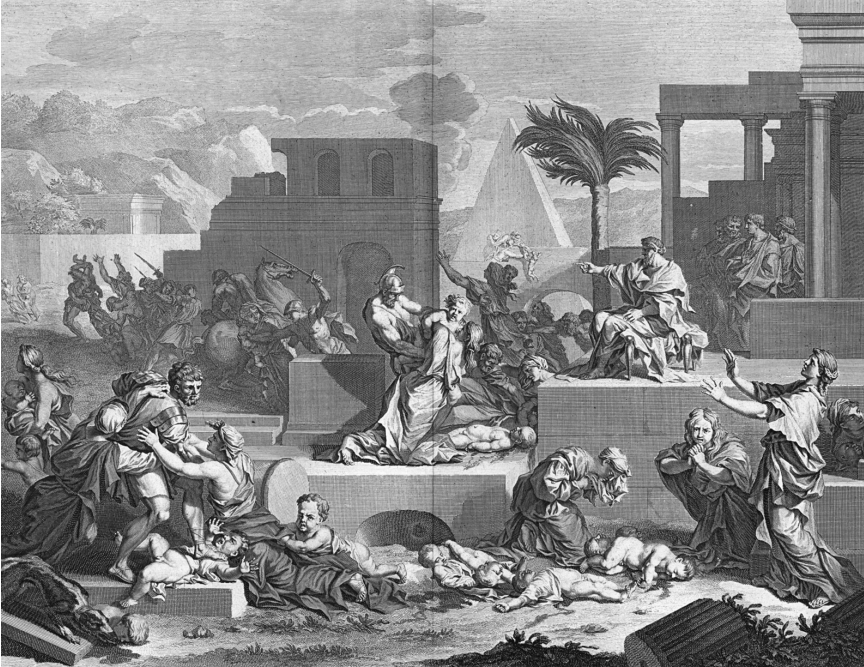
Între timp, în Ierusalim, regele Irod privește pe o fereastră a palatului către Betleem, așteptând cu nerăbdare confirmarea măcelului. Pe străzile pietruite de la poalele zidurilor, regele numit de romani vede piețele aglomerate, unde comercianții vând de toate, de la apă și curmale la flecușete pentru cei aflați în vizită și ciovârte de miel fript. Orașul încercuit de ziduri, care adăpostește cam optzeci de mii de locuitori pe mai puțin de trei kilometri pătrați, este o răscruce a drumurilor est-mediteraneene. Plimbându-și privirile, Irod poate

¹ Genocidul e o acțiune care s-a petrecut adesea în lumea antică. „El despică pânțele femeilor gravide; el orbește pruncii“, spune un poem antic asirian. Genocidul era adesea considerat justificat din punct de vedere etic, dacă omorurile erau comise în scop de răzbunare sau de intimidare a unui agresor.

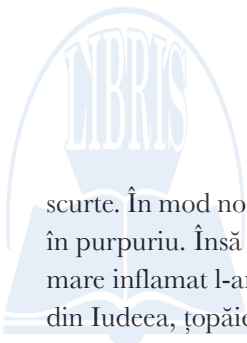
BILL O'REILLY & MARTIN DUGARD

vedea țărani din Galileea care vizitează orașul, femei din Siria îmbrăcate în culori strălucitoare și soldații străini pe care el îi plătește ca să-i poarte bățaliile. Acei oameni se luptă extraordinar de bine, dar nu sunt evrei și nu vorbesc o boabă de ebraică.

Uciderea pruncilor ordonată de Irod

Irod oftează. În tinerețea lui nu ar fi lăncezit niciodată la fereastră și făcându-și griji pentru viitor. Un mare rege și un războinic precum era el ar fi ordonat înșeuarea armăsarului său alb preferat ca să poată pleca el însuși în galop până la Betleem, să ucidă pruncul cu propria-i mână. Însă acum Irod e un bărbat de șazeci și nouă de ani. Statura lui masivă și nesfârșitele probleme de sănătate îl împiedică să părăsească palatul și cu atât mai puțin să încalce un armăsar. Fața lui buhăită este învăluită de o barbă care se întinde de la marginea bărbiei până sub mărul lui Adam. Acum el este îmbrăcat cu o mantie în stil roman de un roșu regal, peste o tunică albă de mătase cu mâneci

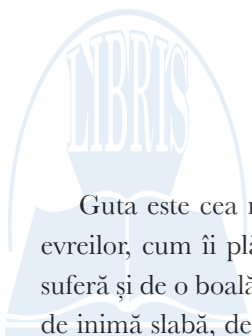

ASASINATUL LUI IISUS

scurte. În mod normal, Irod ar prefera o încălțăminte din piele moale, vopsită în purpuriu. Însă astăzi chiar și cea mai vagă adiere de stofă peste degetul lui mare inflammat l-ar face să urle de durere. Ca atare, Irod, cel mai puternic om din Iudeea, țopăie prin palat în picioarele goale.

Irod cel Mare supraveghind extinderea Templului

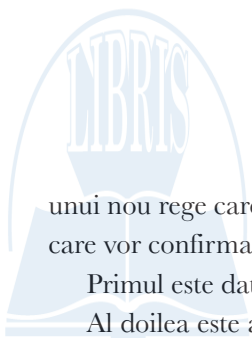
BILL O'REILLY & MARTIN DUGARD

Guta este cea mai mică dintre problemele medicale ale lui Irod. Regele evreilor, cum îi plăcea acestui convertit la religie nepracticant să fie numit, suferă și de o boală de plămâni, de probleme cu rinichii, de viermi intestinali, de inimă slabă, de boli cu transmisie sexuală și de o variantă oribilă de cangrenă care i-a provocat putrezirea organelor genitale, înnegrirea lor și infestarea cu larve – de unde și incapacitatea de a sta cu picioarele larg depărtate sau de a încăleca un cal.

Irod a învățat să trăiască cu durerea, dar avertismentele legate de nașterea unui nou rege în Betleem îl sperie de moarte. De când romanii l-au întronat domnitor peste Iudeea, cu mai bine de treizeci de ani în urmă, Irod a distrus nenumărate conspirații împotriva lui și a purtat multe războaie ca să rămână rege. A ucis pe oricine ar fi încercat să-i fure tronul – executându-i chiar și pe cei doar bănuși de complot împotriva lui. Puterea lui asupra locuitorilor este absolută. Nimeni din Iudeea nu se poate considera scutit de pericolul de a fi executat de către Irod. Regele a ordonat execuții prin spânzurare, lapidare, strangulare, incendiere, trecere prin sabie, aruncare la animale sălbatice, omorâre cu șerpi, bătaie și un gen de sinucidere publică în cadrul căreia victimele sunt forțate să se arunce de pe clădiri înalte. Singura formă de execuție pe care el nu a practicat-o este răstignirea, acea formă înceată și umiltoare de a muri în cadrul căreia un om este biciuit, apoi este prins cu piroane de o cruce de lemn și ridicat în afara zidurilor cetății, în ochii tuturor. Romanii sunt maeștrii acestei arte brutale și aproape singurii care o practică. Nici în vis nu i-ar fi trecut lui Irod prin minte să-și înfurie superiorii de la Roma preluând forma lor preferată de a ucide.

Irod are zece neveste – sau mai exact *avea*, înainte să o execute pe apriga Mariamme pentru un presupus complot împotriva lui. Ca măsură de precauție, tot el a ordonat uciderea mamei lui Mariamme și a propriilor fii, Alexandru și Aristobulos. În mai puțin de un an de zile, avea să-și omoare un al treilea urmaș de sex masculin. Astfel că nu-i de mirare că, după cum se spune, marele împărat roman Cezar Augustus ar fi declarat cu voce tare: „Mai bine să fii porcul lui Irod decât fiul lui“.

Însă cea mai nouă amenințare pentru el, deși provine de la un biet nou-născut, este și cea mai periculoasă. Timp de secole, profeții evrei au prezis venirea

ASASINATUL LUI IISUS

unui nou rege care să le conducă poporul.¹ Ei au profețit cinci indicii speciale care vor confirma nașterea noului Mesia.

Primul este dat de ascensiunea unei mari stele pe cer.

Al doilea este acela că pruncul se va naște în Betleem, mica așezare unde văzuse lumina zilei și regele David, cu o mie de ani înainte.

A treia profeție spune că pruncul trebuie să fie și el descendent direct din David, fapt ușor demonstrabil prin consultarea meticuloaselor arhive ale Templului.

A patra profeție spune că oameni puternici vor veni de departe ca să-l aduleze pe nou-născut.

În fine, a cincea profeție spune că mama copilului trebuie să fie o virgină.²

Cel mai mult îl deranjează pe Irod faptul că el știe că primele două profeții sunt adevărate.

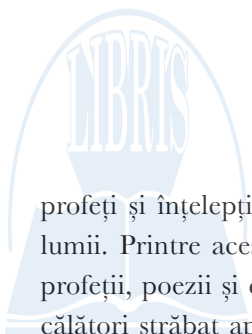
Poate că ar fi și mai iritat dacă ar afla că toate cele cinci profeții s-au îndeplinit. Copilul este descendent al lui David; oameni puternici au venit de departe ca să-l aduleze; iar mama lui adolescentină, Maria, jură că e încă virgină, în ciuda sarcinii.

Irod nu știe nici că numele copilului este Yeshua ben Joseph – sau Iisus, adică „Domnul este mântuire“.

Irod află pentru prima dată de Iisus de la călătorii care au venit să-l binecuvânteze pe nou-născut. Acești oameni sunt numiți magi și se opresc la castelul regelui ca să-și arate respectul, în drum către Iisus. Sunt astronomi,

¹ Patria evreilor a fost mai întâi cunoscută sub numele de Israel, „Pământ al făgăduinței” dat de Dumnezeu credincioșilor lui. Porțiunea de nord a acestui regat a căzut în anul 722 î.Hr. în mâinile filistinilor, iar babilonienii au cucerit după aceea jumătatea sudică. Cucerirea romană din anul 63 î.Hr. a dus la botezarea regiunii din jurul Ierusalimului cu numele Iudeea. Întreaga regiune, incluzând Galileea, a devenit parte administrativă a provinciei romane Siria, iar termenii *Israel* și *Palestina* nu erau folosiți în vremea lui Iisus. *Israel* a devenit din nou un termen folosit oficial după înființarea statului independent evreu la data de 14 mai 1948 – la aproape patru mii de ani distanță după ce primii evrei au traversat marea către Țara Făgăduinței.

² În ordine, profețiile se găsesc în Biblie: Numerii 24:17, Miheia 5:2-5, Ieremia 23:5, Isaia 9:7, Psalmii 72:10-11 și Isaia 7:13-14.

profeți și înțelepți care, de asemenea, studiază marile texte religioase ale lumii. Printre aceste texte se numără Tanah¹, o colecție de texte istorice, profeții, poezii și cântece care cuprinde povestea poporului evreu. Bogații călători străbat aproape o mie de mile prin deșertul aspru, urmând calea arătată de o stea extraordinar de strălucitoare, care sclipește pe cer în fiecare dimineață înainte de ivirea zorilor. „Unde e cel care s-a născut ca rege al evreilor?“ cer ei să afle imediat ce sosiră la curtea lui Irod. „Vedem steaua lui înspre est și am venit să ne închinăm lui.“²

În mod surprinzător, magii cară după ei cufere pline cu aur, mirt și tămâie. Preoții aceștia sunt oameni învățați și cărturari. Viața lor înseamnă analiză și raționamente. Irod nu poate trage altă concluzie decât fie că magii sunt niște nebuni pentru că riscă să fie jefuiți de asemenea bogății în vastul și nelegiuitul deșert, fie că ei cred cu adevărat că nou-născutul este noul rege.

Furiș, Irod își convoacă consilierii religioși. Ca laic, el cunoaște prea puține lucruri despre profețiile evreiești. Irod insistă ca înalții preoți și profesorii de lege religioasă să-i spună exact unde să-l găsească pe noul rege.

¹ Există trei texte principale în tradiția ebraică: Tanahul, Tora și Talmudul. Primul este o colecție canonică de scripturi ebraice și pare să fi fost compilat cu cinci sute de ani înainte de nașterea lui Hristos. Textul este cunoscut și ca Biblia Evreiască, în vreme ce creștinii se referă la acest text cu numele de Vechiul Testament. Tora este compusă din primele cinci cărți ale Tanahului: Geneza, Ieșirea, Leviticul, Numerii și Deuteronomul. Talmudul a fost scris aproape șase sute de ani mai târziu, după căderea Templului din anul 70 d.Hr. Învățăturile rabinice, comentariile și filosofile au fost compilate astfel încât să poată fi transmise mai degrabă în formă scrisă decât orală.

² În anul 1991, *The Quarterly Journal of the Royal Astronomical Society* (volumul 32, paginile 389-407) nota că astronomii chinezi au observat o cometă lentă, cu coadă lungă, deplasându-se pe cer în cursul lunii martie a anului 5 î.Hr. Această *sui-hsing*, sau „stea“, a stat în constelația Capricornului timp de mai bine de șaptezeci de zile. Aceeași cometă ar fi fost vizibilă și pe cerul Persiei, căminul magilor, în orele de dinaintea zorilor. Datorită deplasării orbitale a Pământului, lumina provenind de la cometă ar fi căzut direct în fața magilor în cursul călătoriei lor – de aceea posibilitatea ca ei să se fi călăuzit cu adevărat după lumina stelei.

ASASINATUL LUI IISUS

Răspunsul vine imediat: „În Betleem, în Iudeea“.

Cei cărora le pune Irod această întrebare sunt oameni simpli. Poartă pe ei robe simple și au capul acoperit. Însă cu preoții bărboși ai Templului povestea stă cu totul altfel. Aceștia se îmbracă somptuos, cu acoperăminte de cap din in, albe cu albastru și bandă aurie peste frunte, și robe albastre împodobite cu fireturi și clopoței strălucitori. Peste robe sunt îmbrăcați cu cape și au pungi împodobite cu aur și pietre prețioase. Într-o zi normală, hainele lor îi evidențiază printre locuitorii Ierusalimului. Însă chiar și cu aerul său dezământat, regele Irod are de departe cea mai regală ținută din încăperea. El continuă să-i piseze pe învățători și pe preoți.

– Unde se află acest așa-zis rege al evreilor?

– În Betleem, în ținutul lui Iuda.

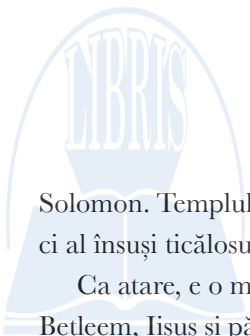
Preoții și învățătorii citează, cuvânt cu cuvânt, vorbele vechi de șapte secole ale profetului Miheia: „Dintre voi va veni un conducător care va fi păstorul poporului lui Israel“.¹

Irod le dă drumul magilor să-și vadă de drum. Emite un decret regal ca magii să-l localizeze pe nou-născut, apoi, întorși la Ierusalim, să-i comunice și lui locul exact, astfel încât Irod să se poată duce el însuși ca să-l binecuvânteze pe noul rege.

Magii își dau seama de șmecherie. Nu se mai întorc niciodată la Irod.

Ca atare, timpul trece și Irod își dă seama că trebuie să treacă la acțiune. De la ferestrele palatului-fortăreață el poate vedea întreg Ierusalimul. În stânga lui se înalță marele Templu, cea mai importantă și mai sacră clădire din întreaga Iudee. Cocoțat pe o platformă masivă de piatră, care îi conferă mai degrabă un aspect de citadelă decât de loc pentru rugăciune, Templul reprezintă o întruchipare fizică a poporului evreu și a credinței lui antice. Templul a fost prima dată construit de Solomon în secolul X î.Hr. A fost distrus de babilonieni în anul 586 î.Hr., după care Al Doilea Templu a fost construit de Zorobabel și de alții, sub domnia perșilor, aproape șaptezeci de ani mai târziu. Irod a renovat recent întregul complex și a extins Templul la dimensiuni epice, făcându-l mult mai mare decât cel de pe vremea lui

¹ Miheia 5:1, v. și Matei 2:6 (n. red.)

BILL O'REILLY & MARTIN DUGARD

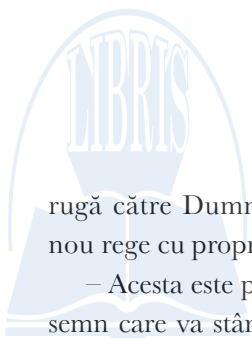
Solomon. Templul și curțile sale sunt acum un simbol nu doar al iudaismului, ci al însuși ticălosului rege.

Ca atare, e o mare ironie că, în vreme ce Irod își face griji și privește către Betleem, Iisus și părinții lui au venit deja de două ori la Ierusalim și au vizitat acea imensă fortăreață din piatră, construită pe locul unde patriarhul evreu Avraam aproape că și-a sacrificat propriul fiu, pe Isaac. Prima vizită a avut loc la opt zile după nașterea lui Iisus¹, ca pruncul să fie circumcis. Acolo pruncul a fost numit oficial Iisus, pentru respectarea profeției. A doua vizită a avut loc atunci când el a împlinit patruzeci de zile. Pruncul Iisus a fost adus la Templu și înfățișat oficial lui Dumnezeu, conform credinței ebraice. Tatăl lui, Iosif, un tâmplar, a cumpărat o pereche de turturele care să fie sacrificate în cinstea acestei ocazii memorabile.

Când Iisus și părinții lui au intrat în Templu în acea zi, s-a petrecut ceva foarte ciudat și mistic – ceva care indica faptul că era posibil ca Iisus să fie cu adevărat un prunc foarte special. Doi străini, un bătrân și o femeie în vârstă – neștiind niciunul dintre ei ceva despre acest prunc pe nume Iisus sau că ar împlini o profeție –, l-au văzut de dincolo de mulțimea adunată pentru rugăciune și s-au dus la el.

Maria, Iosif și Iisus călătoreau complet anonimi, evitând cu orice chip să atragă în vreun fel atenția asupra lor. Bătrânul se numea Simeon și avea convingerea că nu va muri până ce nu avea să vadă cu ochii lui noul rege al evreilor. Simeon a întrebat dacă poate ține nou-născutul în brațe. Maria și Iosif au fost de acord. Când l-a luat pe Iisus în brațe, Simeon a înălțat o

¹ Luna martie coincide cu descrierile evanghelice ale păstorilor care se îngrijesc de turmele lor pe dealuri, căci această lună este și sezonul mieilor. Data de 25 decembrie, pe care noi o sărbătorim acum ca ziua Nașterii lui Iisus, a fost aleasă și denumită Crăciun (Christmas în engl., prescurtare de la Christ's Mass, n.tr.) – o prescurtare de la Slujba lui Hristos, sau slujba în cinstea Nașterii lui Iisus – de către romani, după ce imperiul lor a devenit creștin în secolul IV d.Hr. Pentru romani, acea dată fusese pe vremuri data de închidere a unei sărbători păgâne pline de orgii, cunoscută sub numele de Saturnalii. După ce romanii au renunțat la tradițiile lor imorale și la orgii, era de înțeles că au înlocuit o astfel de sărbătoare păgână cu o zi de comemorare a nașterii noului lor mântuitor.

ASASINATUL LUI IISUS

rugă către Dumnezeu, mulțumindu-i pentru șansa de a-l vedea pe acest nou rege cu propriii ochi. Apoi Simeon i-l înapoie Mariei pe Iisus, spunând:

– Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și ca un semn care va stârni împotriviri. Și prin al tău suflet va trece sabie ca să se descopere gândurile din multe inimi.¹

Chiar în acea clipă, s-a apropiat de ei și o femeie, pe nume Ana². Femeia era o prorociță văduvă, în vârstă de optzeci și patru de ani, care își petrecea toate orele zilei în Templu, postind și rugându-se. Cuvintele lui Simeon răsunau încă în urechile Mariei și ale lui Iosif, când Ana a pășit înainte și l-a lăudat pe Iisus. I-a mulțumit cu glas tare lui Dumnezeu că l-a adus pe acest copil foarte special pe lume. Apoi femeia a rostit ceva cu totul neobișnuit, prorocindu-le Mariei și lui Iosif că fiul lor va elibera Ierusalimul de sub ocârmuirea romană.

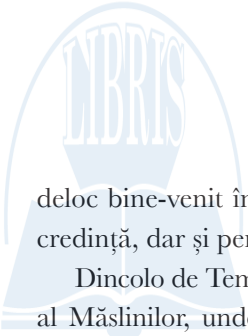
Maria și Iosif s-au minunat de vorbele lui Simeon și ale Anei, flatați de atenția acordată, ca orice părinți, dar și nedumeriți de tâlcurile vorbăriei despre săbii și răzbunare. Și-au încheiat treburile și au plecat de la Templu în orașul aglomerat, ușurați și temători în același timp pentru viața pe care fiul lor ar fi putut să fie destinat să o aibă.

Dacă ar fi știut Irod că Iisus fusese atât de aproape de el – practic, la nici șase sute de metri de sala lui de tron –, chinurile lui și-ar fi putut găsi izbăvirea. Numai că Iisus și părinții lui nu erau decât trei ființe umane obișnuite care își croiau drum printre talciocurile zgomotoase și străduțele înguste și șerpuitoare, îndreptându-se în acea zi către Templu.

Este un Templu care va rămâne pentru totdeauna ca un monument dedicat măreției lui Irod – sau cel puțin așa crede el. Ca o ironie, Irod însuși nu e

¹ Luca 2:34, 35 (n.red.)

² Evanghelia lui Luca se referă la Ana numind-o „prorociță”, ceea ce o face singura femeie din Noul Testament care se bucură de o asemenea onoare. Un astfel de termen însemna că ea vedea lucruri ascunse oamenilor obișnuiți. În același timp, însemna că ea avea un statut mai înalt decât Simeon, care este caracterizat de același autor ca fiind „drept și temător de Dumnezeu”. Luca menționează și numele tribului din care făcea parte Ana, anume Așer, ceea ce o transformă pe femeie într-o raritate printre personajele Noului Testament.

deloc bine-venit între zidurile Templului, din cauza completei sale lipse de credință, dar și pentru că împilează nemilos poporul evreu.

Dincolo de Templu, în capătul Văii Chedronului, se înalță abruptul Munte al Măslinilor, unde păstorii își duc turmele să pască iarba de pe dealurile presărate cu roci calcaroase. În curând va veni sărbătoarea Paștelui, aducând cu ea zeci de mii de pelerini evrei de pe întreg cuprinsul regatului lui Irod, nerăbdători să plătească bani grei ca să cumpere acele oi pentru ritualul sacrificiului din marele Templu.

Din multe puncte de vedere, uciderea pruncilor din Betleem nu este diferită. Pruncii sunt sacrificați pentru binele domniei lui Irod – ceea ce înseamnă același lucru cu a spune că sunt uciși în numele Imperiului Roman. Irod nu înseamnă nimic fără Roma, este doar o marionetă care își datorează regatul în întregime acelei republici brutale și atotputernice. Dreptul și datoria lui Irod sunt de a aplica deciziile opresive ale Romei. Regatul lui Irod este însă diferit de oricare altul aflat sub stăpânirea pumnului de fier al Romei. Poporul evreu reprezintă o civilizație antică, fondată pe un sistem de credințe complet diferit de cel al Romei, care adulează multe zeițăi păgâne față de unicul zeu iudaic.

Irod este intermediar în această relație fragilă. Romanii l-ar considera vinovat de problemele iscate de apariția unui presupus nou rege al evreilor. Ei nu ar fi tolerat un conducător care să nu fi fost ales în prealabil chiar de ei. Iar dacă cei care îl urmează pe acest nou „rege“ uneltesc pentru a declanșa o revoluție, cu siguranță că romanii ar interveni imediat ca să stârpească brutal o asemenea manifestare de nesupunere. Mai bine ca Irod să gestioneze el însuși problema.

Irod nu poate vedea localitatea Betleem din palatul în care se află, dar aceasta se găsește la doar zece kilometri distanță, la capătul unor dealuri joase și înverzite. Nu poate zări sângele care curge șiroaie pe străzile localității chiar în acel moment și nu poate auzi nici vaietele copiilor și nici pe cele ale părinților îngroziți. Irod privește pe ferestrele palatului său cu conștiința nepătată. Îi lasă pe alții să îl condamne pentru uciderea zecilor de copii. La noapte el va dormi bine, știind că acele crime au fost comise pentru binele domniei sale, pentru binele Iudeei și pentru binele Romei. Dacă Augustus

ASASINATUL LUI IISUS

Cezar va ajunge să afle despre acel măcel, cu siguranță va înțelege: Irod face ce trebuie făcut.

Iisus și familia lui scapă vii ca prin urechile acului din Betleem. Iosif se trezește dintr-un coșmar și are o viziune legată de ceea ce urmează să se petreacă. Îi trezește pe Maria și pe Iisus în toiul nopții și cei trei fug. Soldații lui Irod ajung prea târziu. Măcelăresc pruncii de pomană, împlinind astfel o profeție care fusese făcută de profetul rebel Ieremia cu cinci sute de ani înainte.¹

În Scriptură există multe alte profeții despre viața lui Iisus. Treptat, dar sigur, pe măsură ce acest copil se maturizează, acele preziceri se vor adevăra la rândul lor. Comportamentul lui Iisus îi va aduce o faimă de revoluționar, recunoscut pe tot cuprinsul Iudeei pentru discursurile lui șocante și învățăturile total nonconformiste. Va fi adorat de poporul evreu, dar va deveni o amenințare pentru cei care profită de pe urma oamenilor mărunți: înalții preoți, scribii, capii comunității, domnitorii-marionetă din Iudeea și, mai presus de toți, Imperiul Roman.

Iar Roma nu tolerează amenințările. Grație exemplelor oferite de apusele imperii ale macedonenilor, grecilor sau perșilor, romanii au învățat și au devenit experți în tortură și persecuție. Revoluționarii și scandalagii sunt tratați extrem de dur, ca nimeni altcineva să nu mai fie tentat să le calce pe urme.

Așa se va întâmpla și cu Iisus. O altă profeție împlinită.

Toate acestea însă urmează să se petreacă. Deocamdată, Iisus este încă prunc, îngrijit și iubit de Maria și de Iosif. A fost adus pe lume într-un grajd, a

¹ Durata vieții lui Iisus este un subiect intens dezbătut, dar concluzia că el s-a născut în primăvara anului 6 sau 5 î.Hr. se bazează pe dovezi istorice certe, deoarece Irod cel Mare a murit în anul 4 î.Hr. Data morții lui Iisus a fost în cea de-a paisprezecea zi a lunii Nisan. Începutul Paștelui depinde de hărțile lunare, așa că moartea lui poate fi socotită a se fi petrecut într-o zi de vineri între anii 27-30 d.Hr. Istoria arată că Iisus a fost executat atunci când în Iudeea domneau atât Pilat, cât și Caiafa, fapt care a avut loc între anii 26-37 d.Hr., ceea ce face ca anul 30 d.Hr. și vârsta avută de Iisus la moarte să fie logice – deși ele sunt încă subiecte de ample dezbateri.

BILL O'REILLY & MARTIN DUGARD

fost vizitat de magi de la care a primit ofrande bogate, iar acum fuge de Irod și de Imperiul Roman.¹

¹ Cele mai pătrunzătoare fapte, citate și povești despre Iisus așa cum îl știm noi provin din cele patru Evanghelii, după Matei, Marcu, Luca și Ioan. Astăzi mulți pun la îndoială acele scrieri, dar mulțumită cercetărilor și arheologiei, se poate spune că există o intensificare a nivelului de acceptare a autenticității și valorii istorice de ansamblu a scrierilor. Mulți cercetători cred că Evanghelia după Matei a fost scrisă în greacă de către discipolul lui Iisus și fostul collector de taxe și impozite, cândva între anii 50 și 70 d.Hr. Evanghelia după Marcu a fost scrisă de Ioan Marcu, un prieten apropiat al lui Petru, care cel mai probabil a aflat despre Iisus din predicile lui Petru. Evangheliile după Matei și Marcu sunt incredibil de similare, fapt care i-a făcut pe mulți să se întrebe dacă nu cumva Matei l-a folosit pe Marcu drept referință – sau viceversa. Luca era prieten cu Pavel, fostul fariseu care s-a convertit la creștinism și s-a apucat să predice cu mai mult zel decât ceilalți discipoli. Evanghelia după Luca a fost scrisă pentru o audiență neconvertită la creștinism, având ca temă centrală mântuirea. Evanghelia după Ioan a fost scrisă chiar de discipol, iar subiectul principal este evangheliismul. Aceasta din urmă este scrisă în greacă și este considerată, de multă vreme, a fi ultima Evanghelie scrisă. Evangheliile după Matei, Marcu și Luca sunt cunoscute ca fiind Evangheliile sinoptice, din pricina felurilor multe în care se aseamănă una cu alta. Împreună, cele patru Evanghelii sunt cunoscute ca fiind Evangheliile canonice, deoarece ele formează canonul de bază al credinței creștine. Ioan a scris independent de ceilalți scriitori de Evanghelii, folosindu-se de propria mărturie oculară, unicat, în aceeași manieră ca și Matei. Dacă, într-adevăr, el și-a scris ultimul Evanghelia, atunci Ioan ar trebui să aibă ultimul cuvânt în privința vieții lui Iisus – nu doar prin confirmarea celor scrise de ceilalți, ci și prin adăugarea unei cronologii și secvențe de evenimente definitive. Faptul că Ioan a fost nu doar martor la fiecare moment crucial din timpul misiunii lui Iisus, putând astfel să descrie multe scene cu imagini pline de viață, la persoana întâi, ci și cel mai de încredere discipol al lui Iisus („ucenic pe care-l iubea Iisus“, după cum se laudă el în Ioan 20:2, în cadrul unuia din multele exemple de tentativă a discipolilor de a dobândi prestigiu și putere în ochii liderului lor) nu face decât să sporească forța scrierii sale.